

**A PÁZMÁNDI
PITYPANG ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
MINI BÖLCSŐDE
SZAKMAI PROGRAMJA
2024**

Tartalomjegyzék

Környezeti működési feltételek.....	4
Intézményi adatok.....	4
A szakmai program jogszabályi háttere	5
Ellátandó célcsoport	5
A szolgáltatás célja.....	6
Együtműködés a szolgáltatáson belüli és a tágabb környezettel.....	10
A családok támogatása, szülői kompetenciák fejlesztése	10
Együtműködés külsős, szakmai feladatot ellátó szakemberekkel	11
Együtműködés a szolgáltatáson belül	11
Tárgyi feltételek	12
Személyi feltételek	12
A bölcsődei nevelés feladatai.....	13
A családok támogatása, szülői kompetenciák fejlesztése	13
Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	14
Érzelmi és társas kompetenciák	15
Megismerési folyamatok fejlődésének segítése	16
A bölcsődei nevelés főbb helyzetei.....	16
Tanulás	16
Gondozás	17
Játék.....	18
Mozgás	19
Mondóka, ének.....	20
Vers, mese	21
Alkotótevékenység	21
Ünnepek	22
A fejlődés várható jellemzői bölcsődéskor végére.....	22
A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	23
A gyermekcsoportok szervezése	23
Napirend.....	23
Családok támogatásának módszerei és lehetőségei	24
Kapcsolattartás formái a szülőkkel	24

Dokumentációk	25
Az ellátás igénybevételének módja	26
Az ellátást igénybe vevők és a személyes gondoskodást nyújtó személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	26
Jogorvoslati lehetőségek	28
Szakmai felkészültség biztosítása	29
Belső ellenőrzés.....	30
Legitimációs záradék.....	31

Környezeti működési feltételek

Intézményi adatok

Az intézmény székhelyének neve: Pázmándi Pitypang Óvoda és Bölcsőde

Cím: 2476 Pázmánd, Fő u. 25.

Az intézmény működési helye: Pázmándi Pitypang Óvoda és Bölcsőde

Cím: 2476 Pázmánd, Fő u. 25.

Nyitvatartás: hétfőtől - péntekig 6³⁰ órától-17⁰⁰ óráig

Ellátási terület: Pázmánd Község közigazgatási területe

Férőhelyszám: 8 fő

Fenntartó neve: Pázmánd Község Önkormányzata

Képviselője: Böjte Richárd

E-mail cím: polghiv@pazmand.hu

Telefonszám: 06/22 238 004, 06/22 238 005

Főigazgató: Kőszegi Szilvia

Telefonszám: 06/70 520 0095

E-mail cím: bolcsode@pazmandmail.hu

Szakmai program készítőjének neve: Kékesi Andrea

Szakmai program érvényességi ideje: a fenntartó jóváhagyásával lép hatályba, határozatlan időre

Felülvizsgálata: jogszabályváltozásnak megfelelően.

Szakmai program készítésének dátuma: 2018. október 09.

Szakmai program módosítása: 2024. július 8.

A szakmai program jogszabályi háttere

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- 6/2016.(III.24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM- rendelet módosítása
- 369/2013. (X. 24.) kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 1991. évi LXIV. törvény a gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről
- 328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.

Ellátandó célcsoport

Pázmánd önkormányzata a családban nevelkedő kisgyermek számára, a családi nevelést segítve, gyermekek nappali felügyeletét, szakszerű nevelését, gondozását mini bölcsődében biztosítja. A mini bölcsőde többcélú közös igazgatású intézményként a helyi óvoda épületében került kialakításra, egy intézményben, önálló szervezeti egységként működik.

Pázmánd települést, családi házas utcák és gondozott zöldövezetek jellemzik. Egyre nagyobb igény jelentkezik a bölcsődei ellátásra, szinte minden évben túljelentkezés jellemző.

Magas a betelepült családok gyermeklétszáma, illetve a beköltöző párok gyermekvállalási kedve. A térségben munkaerőhiány jellemző. A családok zöme kétkeresős, illetve távmunkában, vállalkozásban dolgoznak.

Az önkormányzat mini bölcsőde formájában biztosítja óvodáskor előtt a bölcsődei ellátást. A dolgozó szülők igényeihez igazított az intézmény munkarendje, hatékony az együttműködés a gyermekek nevelése terén.

A gyermekek részére kialakított játszóhelyek barátságos, családi légkört teremtenek, a terek, a játékok színvilága harmonikus, nyugalmat biztosító. Az udvar elkülönített játszórészsel, fákkal és bokrokkal övezet környezetben, árnyékos, virágos területekkel, biztosítja a gyermekek egészséges feltételek közötti életszervezését.

Alapfeladaton túli szolgáltatás: időszakos gyermekfelügyelet

Az 1997. évi XXXI. törvény, valamint a hozzá kapcsolódó szabályzók (ágazati törvény és módszertani levél) lehetővé teszik, hogy a bölcsőde, ha alapfeladatát nem veszélyezteti, külön szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet biztosíthat. Az időszakos gyermekfelügyelet keretében a gyermek számára a szülő (gondozó) által igényelt alkalommal és időtartamban bölcsődei ellátás nyújtható a normál bölcsődei csoport üres férőhelyein, hiányzó gyermek esetén.

Időszakos gyermekfelügyeletet a gyermek törvényes képviselőjével kötött írásos megállapodás alapján biztosítjuk. A szolgáltatás igénybevételének kezdetekor szükséges a gyermek oltási könyvének fénymásolata. Orvosi igazolás a gyermek egészségi állapotáról.

A szolgáltatás célja

Szolgáltató családbarát intézményként a családok életminőségének javítása. A bölcsődei nevelés-gondozás feladatának ellátásával, a gyermek testi-lelki és szellemi szükségleteinek kielégítése.

Érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkör biztosítása.

A gyermekek személyiségének fejlesztése az egész napot és minden tevékenységet átszövő játékkal.

Az egészségkompetenciák megalapozása.

Fő célkitűzésünk, hogy dolgozóink szervezett és irányított keretek között végezzék nevelési-, gondozási tevékenységüket a módszertani irányelvek, a gyermekvédelmi törvény alkalmazásával. Jó minőségű munkával a gyermekek és szülők általános megelégedettségének elérése, a szakmai tudás gyarapítása, rendszeres önképzés és továbbképzés. A legmagasabb szintű nevelés-gondozás biztosítása.

A szolgáltatás tartalma:

Megemlékezés a jeles napokról (születésnapok, Márton-nap, anyák napja, karácsony, farsang, gyermeknap).

A manuális alkotókészség fejlődésének elősegítése (gyúrás, sodrás, gömbölyítés, nyújtás, tépés, vágás, ragasztás, ujjfestés, ecsethasználat), eszközök folyamatos biztosításával.

A tevékenységek évszakhoz való tervezése.

Biztonságot adó játéktér kialakítása: puha sarkok, kuckók kialakítása.

A gyermekek életkorának megfelelő, évszakokhoz, tevékenységekhez illő, mozgással kísért mondókák, énekek, versikék spontán beiktatása a napirendbe.

A kisgyermekek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító bölcsődei élet kialakítása, az egyéni bánásmódra törekvés, és a gyermekek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése mellett.

Alapelveink

- Család rendszerszemléletű megközelítése

Komplex látásmóddal kiindulópontnak tekintjük a családot. Elsődleges szempontunk a család működésének megismerése, az erősségek, gyengeségek feltérképezése, hogy ezekre építve járulhassunk hozzá a család életminőségének javításához.

A beszoktatás megkezdése előtt családlátogatáson nyerünk betekintést a család életébe, hogy felismerhessük a család struktúráját. Az itt szerzett tapasztalatokat a kisgyermeknevelők napi munkájuk során beépítik a gyermek nevelési és gondozási folyamataiba.

- A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása

Elvégzünk minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. Kisgyermeknevelőink feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése. Ezt szolgálják az intézményben negyedévente megtartott esetmegbeszélések, amelyeken az összes dolgozó részt vesz, a fejlődési napló, a súly- és magasságmérés, az anamnézisek megismerése.

- A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

Elsődlegesen a család joga és kötelessége a kisgyermek nevelése. Munkánk során a családi nevelés értékeire, hagyományaira és szokásaira építünk, tiszteletben tartva a gyermeki jogokat. Partnerközpontú együttműködés kialakítására törekszünk a szülőkkel. Lehetővé tesszük számukra, hogy tevékenyen, különböző szinteken és módokon bekapcsolódhassanak a bölcsőde életébe.

- A kisgyermeki személyiség tisztelete

Különleges védelem és bánásmód biztosítása mellett, feladatunk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása, továbbá a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítése. Törekszünk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

- A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A korosztály életkori sajátosságaiból adódóan példaértékű és meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelők felelősek a szakmai tudásuk szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciáik fejlesztéséért.

- Biztonság és stabilitása megteremtése

A beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. Érzelmi biztonságának növelését szolgálja a személyi és tárgyi környezet állandósága („saját kisgyermeknevelő” - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság). Ez szolgál alapul tájékozódásához, a jó szokásainak kialakulásához.

Ugyancsak a gyermek biztonságérzetének növelését szolgálja, és stabilitást, kiszámíthatóságot ad a napirend folyamatossága, az egyes mozzanatok egymásra épülése.

- A fokozatosság megvalósítása

A bölcsőde megkezdésekor, a beszoktatás fokozatosan történik, majd a beszoktatástól kezdődően fokozatosan segítjük a szocializációt, az önállósodást, a fejlődéseket, a változások elfogadását, a szokások kialakulását.

- Az egyéni bánásmód érvényesítése

Törekszünk a gyermek megismerésére, az egyéni fejlettséghez igazodó napi gondozásra, az egyéni bánásmódra. Figyelembe vesszük a spontán érés, az egyéni fejlődés ütemét, a gyermek pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását.

- Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási és nevelési helyzetek elválaszthatatlan egységet alkotnak. A professzionális gondozással hozzájárulunk a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához, a nevelési feladatok megvalósulásához.

- A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

Megalapozzuk a kognitív, érzelmi és társas kompetenciákat. Biztosítjuk játékon, gondozási és egyéb tevékenységeken keresztül az ismeretek, élmények szerzését. Megalapozzuk ezzel az egész életen át tartó tanulás igényét. A spontán tanulás örömét erősítjük kíváncsiságának fenntartása, megismerése által.

Együttműködés a szolgáltatáson belüli és a tágabb környezettel

A családok támogatása, szülői kompetenciák fejlesztése

A kisgyermek harmonikus fejlődése érdekében fontos a család és a bölcsődei nevelés összhangjának megteremtése, továbbá a család erősségeinek megismerése, támogatása, pozitívumok kiemelése. A szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat alakítunk ki. A szülő közvetíti a gyermeke szokásait, igényeit, szükségleteit a kisgyermeknevelő felé, hozzájárulva a differenciált, egyéni bánásmód megvalósításához.

A szülőkkel folyamatos kapcsolattartásra törekszünk, napi rendszerességgel. Ezen kívül szülői értekezletek és szülő csoportos beszélgetések keretein belül az év folyamán több alkalommal is lehetőséget biztosítunk a felmerülő kérdések átbeszélésére, illetve különböző témakörökkel készülünk az értekezletekre (szobatisztaság, önállóság, kötődés stb.).

A Pázmádon élő családok és bölcsődés korú gyermekeik részére, betekintést nyújtunk bölcsődei kóstolgtatók alkalmával.

Együtműködés külsős, szakmai feladatot ellátó szakemberekkel

- **Pedagógiai Szakszolgálat:** A fejlődésben elmaradott, vagy viselkedési, tanulási, magatartási zavart mutató gyermekek szülei részére javaslatot tesz a gyermek szakértői vizsgálatára.
- **Védőnő:** A gyermekek gondozási feladatainak ellátása érdekében folyamatos kapcsolattartás van a védőnő és a bölcsőde között. A védőnő rendszeresen elvégzi a szűrővizsgálatokat, melynek eredményéről tájékoztatja a gyermekorvost. A védőnő a bölcsődei ellátás igénybevétele előtt javasolhatja a gyermek bölcsődében való elhelyezés szükségességét.
- **Gyermekorvos:** Kapcsolatot tart a bölcsőde a gyermekorvossal, aki kezdeményezheti a gyermekek bölcsődében történő elhelyezését.
- **Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat:** A gyermek megfelelő ellátása érdekében a bölcsőde együttműködik a család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársaival. Az együttműködésre sor kerülhet különösen az ellátás igénybevétele előtt, melynek során a szolgálat jelezheti adott gyermek bölcsődében való elhelyezésének szükségességét.

Együtműködés a szolgáltatáson belül

A többcélú intézményben a szakmai információáramlást folyamatosan biztosítjuk. Heti rendszerességgel/szükség szerint, a bölcsődei intézményvezető-helyettes beszámol az intézményvezetőnek a bölcsődébe járó gyermekek fejlődéséről és a fontosabb eseményekről.

Az óvodába készülõ gyermekekkel „Óvodakóstolgtató”. Évente néhány alkalommal, ellátogatunk az óvodai csoportokba, felkeressük a gyermekek leendő óvodapedagógusait, megkönnyítve az óvodába történõ beilleszkedést.

Negyedévente „Esetmegbeszélés” az óvodai és bölcsődei dolgozók részvételével, közös nevelési elvek kialakítása. A bölcsődei csoporton belül, heti rendszerességgel, vagy szükség szerint átbeszéljük a felmerülő kérdéseket, problémákat.

Tárgyi feltételek

A tárgyi eszközök a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléséről szóló jegyzék szerint kerülnek beszerzésre, az adott csoport létszámának figyelembevételével. A gyermekek ellátásához szükséges eszközök és felszerelések jó minőségűek, fertőtleníthetőek és a gyermekek életkorához, testméretéhez igazodóak.

Az épület helyiségei: /1 csoportszoba, mosdó, öltöző/

Biztosítjuk a mozgásfejlesztő eszközöket, bútorokat, tágas játszóhelyeket. A csoportszoba berendezésének fő szempontja az volt, hogy ösztönözzön a gyermek életkori sajátosságainak megfelelő tevékenységre, mozgásra, és segítse az önállóság kialakulását.

A gyermekbalesetek megelőzése érdekében folyamatosan karbantartjuk, védjük az eszközöket, szem előtt tartva a kisgyermek sajátos gondolkodását, tevékenységeit.

Személyi feltételek

kisgyermeknevelő: 2 fő (ebből 1 fő, vezetői feladatokat heti 1 órában ellátó kisgyermeknevelő)

bölcsődei dajka: 1 fő

A kisgyermeknevelők az intézményvezető irányításával dolgoznak, munkájukban figyelembe veszik az orvos, a gyógypedagógus, a pszichológus szakmai útmutatását.

Feladata:

- Az egészséges csecsemő és kisgyermek testi és pszichés fejlődésének elősegítése, követése, értékelése. Pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi és gondozástechnikai ismeretei birtokában segíti a gyermekek egészséges, harmonikus fejlődését, az önállóság alakulását.
- Az érvényben lévő módszertani elvek, a helyi program figyelembevételével beszoktatja, gondozza, neveli a rábízott gyermekeket.

- Csoportja és az udvar eszközeinek állapotát figyelemmel kíséri, biztonságosak legyenek, és a baleset megelőzés szempontjainak megfeleljenek.
- Gondoskodik a gyermekek rendszeres levegőztetéséről, az időjárásnak megfelelő felöltöztetéséről.
- A szülőkkel állandó kapcsolatot tart, rendszeresen beszámol a gyermekét érintő napi eseményekről. A szülőkkel együttműködve családlátogatási és beszoktatási tervet készít és megvalósítja azt.
- Részt vesz a szülői értekezleteken, illetve megtartja azt.
- Csoportjában vezeti az előírt dokumentációkat.

A bölcsődei dajka:

Feladata:

- A higiénés követelményeknek megfelelően takarítja az intézmény helyiségeit.
- Előkészíti a gyermekek étkeztetését.
- Segíti a gondozási tevékenységeket.
- A bútorok, az étkezési eszközök és a játékok tisztítását rendszeresen elvégzi.
- Szükség szerint mossa és vasalja a gyermekek ruhadarabjait és a csoportok textíliáit.
- Kisgyermeknevelői végzettségére való tekintettel, helyettesítési feladatokat végezhet a kisgyermeknevelők hiányzása esetén.

A bölcsődei nevelés feladatai

A családok támogatása, szülői kompetenciák fejlesztése

A kisgyermek harmonikus fejlődése érdekében a család és a bölcsődei nevelés összhangjának megteremtése. A család erősségeinek megismerése, támogatása, pozitívumok kiemelése. A szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat kialakítása. A differenciált, egyéni bánásmód kialakításához a szülők bevonásával a gyermek szokásainak, igényeinek, szükségleteinek megismerése,

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A bölcsődés korú gyermekek szocializációja, az egészséges életmód szokásainak kialakítása, az érzelmi-értelmi fejlődés segítése, a 3 év alatti korosztály életkori sajátosságainak figyelembe vételével.

A gyermekek testi, lelki szükségleteinek kielégítése, egészséges és biztonságos környezet megteremtése valamint a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása.

Egészségvédelem:

Az egészséges testi-lelki fejlődés elősegítése:

- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése
- a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése
- a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kulturhigiénés szokások kialakulásának segítése

Rugalmas, a kisgyermek életkorához egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakokhoz igazodó napirend biztosítása. A játék, mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenységek váltakozása, a tágas udvar, mozgásfejlesztő eszközök, homokozó rendszeres használata. A pihenés feltételeinek megteremtése.

Egészséges táplálkozás:

Az étlap szerkesztésénél a korszerű gyermekélelmezés követelményeinek figyelembevétele. Az ételek tárolása, tálalása, ételminta vétele előírásnak megfelelően.

Prevenációs feladatok megvalósítása:

Speciális szakemberek bevonása (gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus stb.).

A sajátos nevelési igényű, a magatartás vagy fejlődési problémákkal küzdő kisgyermekes esetében az intervenció szemléletének fokozott betartása.

Érzelmi és társas kompetenciák

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése.

- derűs légkör biztosítása, a mini bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése, a gyermekek beilleszkedésének segítése
- a kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakítása
- az egyéni szükségletek kielégítése, a komfortérzet állandósítása
- a társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályainak megismertetése, elfogadásának, alkalmazásának segítése
- sok új egyéni és közös élmény megélésének szervezése

A család elsődleges szerepet tölt be a szocializáció szempontjából. A közösségbe kerüléskor a családban megtanult viselkedési normák megerősítést, vagy elutasítást kapnak. Így a gyermek megtanulja a társas együttélés helyes mechanizmusát, a 3. életév végére tolerálja is. A közösség másodlagos szocializációs szintérré válik, ahol lehetőség nyílik a rendszeres gyakorlásra, s ezek lehetővé teszik a helyes viszony megtanulását. Ezek a megnyilvánulások vezetnek a gyermek önállósodásához, a jó szokások kialakulásához. Ebben vállalunk mi szerepet és felelősséget. A mini bölcsődés gyermek önállósodási törekvése vezet az én-tudat kialakulásához. Csecsemőkorban fokozatosan ismerkedik testrészeivel, és jön rá, hogy mozgását ő irányítja. Felfigyel nevére, megismeri magát a tükörben. Játékában nagyon jól megfigyelhetjük, hogy milyen fokozatosan alakul ki a képessége, hogy egy-egy játék megszerzéséért kitartóan harcoljon, és képes legyen két tárgy egymásra helyezésére.

Csecsemőkorban az egymás mellett játszás nem okoz konfliktust – típegő korban gyakori a féltékenységi konfliktus – a jó kisgyermeknevelő-gyermek kapcsolat hatására ez csökken, megjelenik az együttjátzás – segítenek, vigyáznak egymásra, megsimogatják a másikat, hiányzó társukat emlegetik. Kisgyermeknevelői munka során feladat, hogy észrevegyük a

gyermek veleszületett, vagy fejlődése folyamán szerzett problémákat, s indirekt, vagy kevésbé direkt eszközökkel befolyásoljuk a fejlődését, kompetenciakésztetésének támogatása – a kisgyermek elveinek, gyermeki jogainak tiszteletben tartásával.

Megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása
- az önálló játék, társas lét, aktivitás és a kreativitás támogatása
- játékos ismeretnyújtás
- a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, - gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása.

A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Tanulás

Minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. Tevékenységben ágyazottan történik, mindig indirekt módon valósul meg.

Legfontosabb területe a beszéd- és mozgás fejlesztése:

Biztonságos és támogató környezet, támogató interakciók biztosítása, /gyermek-gyermek, gyermekfelnőtt/.

A teljesítményelvárás nélküli tanulás feltételeinek biztosítása: olyan tapasztalat és információszerzési folyamat kialakítása, amelyben a kisgyermek megismeri önmagát és környezetét.

Szinterei: természetes élethelyzetek, az együttes tevékenységek és a kommunikáció.

Formái: az utánozás, a spontán játékos tapasztalat szerzés és a szokások kialakítása.

Gondozás

Minden gondozási feladat, nevelési helyzet.

Fő feladatunk a mentálhigiénias szokások kialakítása, a gondozás folyamán a gyermek komfortérzetének biztosítása.

Az önállóságra törekvés támogatása / öltözködés, WC használat, étkezés/.

Étkezéshez szalvéta, a kisebbeknek előke biztosítása.

A várakozási idő kiküszöbölése: a tisztálkodás, étkezés, alvás, öltözködés mindig a játékból indul. A tevékenységek következetes gyakorlásával a gyermek szokásrendszerének kialakítása.

Elegendő idő biztosítása.

A sikeres próbálkozások megerősítése /sikertelenség esetén sincs elmarasztalás/.

A teljesítményelvárás nélküli gondozási helyzetek megteremtése.

Gondozási helyzetek:

- fürdetés, mosakodás, kézmosás, fésülködés
- pelenka, WC használat
- öltözködés
- étkezés
- nyugodt alvás

Feladatok:

- egyéni bánásmód, gondozás közben
- nyugodt, derűs légkör, kommunikáció
- elegendő idő a kezdeményezésre és a művelet elvégzésére
- együttműködés – tiszteletben tartjuk akaratát, biztatjuk, odafigyelünk rá
- kompetenciakésztetés támogatása
- megerősítjük próbálkozásait és dicsérjük – ha nem sikerül, nincs elmarasztalás
- korának megfelelő ruhadarabok (ne gátolják mozgásában)
- az eszközök elérhetősége – fésű, törölköző
- saját jel – önállóságát segíti, környezetében eligazodik
- kisgyermeknevelő odafigyelése, biztatása, megerősítése, dicsérete, támogatása

Játék

A gyermekkor legfontosabb örömszerző tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, érzelmi és a szociális fejlődést, az ismeretek bővülését.

Cél: A gyermekek sokoldalú fejlesztése.

Feladat:

A játéktevékenységhez szükséges tárgyi és személyi feltételek megteremtése, az egész napot átszövő, szabad játék- játékidő biztosítása.

A gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő, derűs, alkotásra motiváló csoportszoba kialakítása: mesesarok, babakonyha, babaszoba, alkotó tevékenységnek hely.

A játékeszközök elérhető magasságba helyezése.

A szabad játékválasztás biztosítása.

Egyéni és közös játékhoz kis „kuckók” kialakítása.

A külső térben évszaknak megfelelő eszközök biztosítása.

A jó játéktevékenység feltételei:

- oldott, derűs légkör
- biztonságérzet
- legyen szabadon választható és elérhető
- elegendő hely, idő, játékeszköz
- nyújtson örömet

A kisgyermeknevelő feladatai a játéktevékenység kialakításában:

- a tevékenységek körének megszervezése
- kompetenciakésztetés támogatása
- eszközök előkészítése
- érdeklődést felkeltő környezetet megteremtése
- irányítás helyett segítségnyújtás, megerősítés

- a gyermek alkotásainak felhasználása a szoba, öltöző díszítésére

Mozgás

A legtermészetesebb megnyilvánulási forma – fejlettsége képet ad a gyermek általános szintjéről, a fejlődés tempójáról. Feltétele és eszköze a tapasztalásnak, a megismerési folyamatnak, a gondolkodásnak.

Cél: A gyermekek mozgásigényének kielégítése, mozgáskoordinációjuk, testi fejlődésük segítése szabad mozgással és játékokkal.

Feladat:

Minden gyermek számára megfelelő feltételek biztosítása a legtöbb mozgáshoz, mozgásuk fejlődéséhez.

Az élettani és biztonságos mozgás gyakoroltatása.

A napi mozgással a gyermekek sikerélményhez juttatása.

A fejlődés nyomon követéséhez dokumentáció készítése.

A nagymozgások, a szem-, kéz-, lábkoordináció, egyensúlyérzék, finommotorika beépítése a gondozási teendőkbe, a szabad játékba.

Elegendő idő, hely és mozgásfejlesztő játékok biztosítása a megfelelő fejlődéshez.

Tevékenységek:

A mozgás fejlődését elősegítő tényezők:

- tárgyi feltételek: hely, kényelmes ruha, fekhely, hempergő
- kiegyensúlyozott, derűs légkör: jó kisgyermeknevelő-gyermek kapcsolat
- évszaknak megfelelő helyes napirend kialakítása
- pozitív megerősítés

A mozgásfejlődés elősegítésének területei

- Gondozási műveletek
- Játéktevékenység

Törekednünk kell:

- a szabályok megismertetésére, gyakoroltatására
- a biztonságos játék megteremtésére
- a gyermek életkorának megfelelő udvari játékok és hely biztosítására

Mondóka, ének

Ha énekel a kisgyermeknevelő, derűt sugároz, nyugalmat, örömet ad. Az énekes foglalkozásnak nincs szervezett ideje, a nap folyamán többször jelenik meg az éneklés és mondóka, legtöbbször játékos mozgással. A dalok anyaga igazodik az életkorhoz és a bölcsődei zenei módszertanához (Kodály-módszer, Forrai Katalin munkásságának figyelembe vétele).

A bölcsődei zenei nevelés célja:

- Zenei érdeklődés felkeltése
- A környezet hangjai iránti érzékenység kialakítása
- Mintaadás az önkéntes utánzásra, spontán dúdolásra
- Az énekhez kapcsolódó ismétlődő mozdulatokkal összerendezett mozgásra késztetés
- Ritmusérzék fejlesztése
- Olyan légkör kialakítása, melyben a gyermeke jól érzi magát, feloldódik, gőgicsél

Feladata:

- Érzelmi fejlődés elősegítése
- Gátlások oldása
- A zenei hallás, éneklési készség elindítása
- A beszédkészség kialakulásának elősegítése
- A szép kiejtés fejlesztése
- A szókincs és fogalombővítés
- Örömteli kapcsolat kialakítása a felnőttel

A bölcsődei zenei nevelést irányító néhány alapgondolat:

- A zenei anyag egyszerű legyen, de művészi értékű (pl. népdal)
- Igazodjon a korcsoportoz
- Gondozási művelet közben nem éneklünk, elvonná a gyerek figyelmét

Vers, mese

A mese és a vers a gyermeki igényeknek megfelelően spontán jelenik meg a bölcsődei életben. nagy hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi /beszéd, gondolkodás, emlékezet, képzelet/ valamint a szociális fejlődésére.

Cél: A beszédfejlődés segítése, érzelmi nevelés irodalmi élmény által.

Feladat:

- Mesesarok kialakítása, puha szőnyegekkel, könyvekkel
- A gyermekek korosztályához igazodó, rendszeres mese- versmondogatás
- Kellemes hangulat, kulturális élmény nyújtása
- A szép tiszta beszéd megalapozása
- Emlékezet, képzelet fejlesztése

Tevékenységek: ölben ültetés, megnyugtatás, simogatás, höcögtetés

játék során rövid vers, ritmus mondogatása

rövid mesék elmondása

bábozás, dramatizálás

Alkotótevékenység

Cél: A tevékenység örömeinek megtapasztaltatása, érzelmek feldolgozása és kifejezése.

Feladat:

- A spontán cselekvési szándékhoz a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása
- Az alkotási készség fejlesztése, alkotókedv ébrentartása

- A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartása

Tevékenységek:

- nyomható eszközök használata
- firkálás, gyurmázás, gyűrés, tépés, ujjfestés, vastag ecsettel festés, ragasztás, ollóhasználat

Ünnepek

A különleges bölcsődei alkalmakkal lehetőséget adunk a szülőknek arra, hogy gyermekeikkel együtt éljék meg az ünneplés örömét. Az ünnepek erősítik az összetartozás élményét. A közös élmények erősítik a szülő- gyermek, kisgyereknevelő-szülő és a kisgyermeknevelő- gyermek közötti kapcsolatokat.

Alkalmak:

Születésnapok

Márton-nap

Mikulás

Karácsony

Farsang

Húsvét

Anyák napja

Gyermeknap

A fejlődés várható jellemzői bölcsődéskor végére

A gyermek:

- készségei, képessége, erőnléte fejlődik
- sok területen önálló

- szükségleteit jelzi, szobatiszta
- alkalmazkodik a bölcsődei napirendhez
- szívesen kapcsolódik be a tevékenységekbe
- beszéde, kifejezőkészsége fejlődést mutat
- korának megfelelően használja az eszközöket (játék tárgyak, stb)
- felnőttekkel és gyermekekkel együttműködik
- környezetében jól tájékozódik

A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

A gyermekcsoportok szervezése

A bölcsőde 20 hetes kortól 3 éves korig nevelő-gondozó intézmény.

A gyermekek felvétele a közzétételi időben jelentkezéssel történik. Elsősorban a településen élő, munkahellyel rendelkező szülők gyermekének felvételére kerül sor.

Jelenleg minden gyermek betöltötte a 2. életévét, de az intézmény rendelkezik a csecsemők fogadásához szükséges feltételekkel. /rácsos kiságy, a korosztálynak megfelelő játékok, elkülöníthető sarok./

Gyermekcsoport létszáma: 7+1 fő.

Szülős beszoktatással segítjük az új környezethez, személyekhez való alkalmazkodást. Naponta ellátogatnak a szülők a gyermekekkel a bölcsődébe. A beszoktatás általában 2 hétig tart, de előfordulhatnak rendhagyó helyzetek (1 vagy akár 3 hetes beszoktatási időszak a szülő és/vagy gyermek igényeitől függően).

Napirend

Folyamatos és rugalmas, Egyénre szabott, a gyermek szükségleteit figyelembe veszi – változik az életkorral, évszakkal. Függ az intézmény nyitva tartásától.

Összeállítási szempontok:

- a gyermek igénye, fejlettségi foka
- a fejlődéshez szükséges biológiai és pszichológiai feltételek
- megfelelő idő a gondozási munka ellátásához
- az egész napot átszövő és meghatározó játékidő biztosítása
- a helyi környezeti adottságok kihasználása
- legyen jól szervezett, rugalmas, folyamatos
- alkalmat adjon az egyéni bánásmódra
- megkönnyítse az alkalmazkodást

Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A mini bölcsőde a családi nevelés-gondozás kiegészítőjeként segíti a kisgyermek napközbeni ellátását, személyiségfejlesztését.

Cél: az őszinte kapcsolat és jó együttműködés kialakítása.

Feladat: A bizalom megteremtése a kisgyermeknevelő-szülő között.

Kölcsönös és folyamatos tájékoztatás a gyermekről. Közös programok szervezése, megvalósítása.

Kapcsolattartás formái a szülőkkel

- **Családlátogatás:** A családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. A látogatás első időpontja a beszoktatás megkezdése előtt történik, amely a későbbi jó együttműködés feltétele.
Fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának.
- **Beszoktatás (adaptáció):** Szülővel együtt történik, fokozatos, a családdal való együttműködést helyezi előtérbe.
- **Napi kapcsolattartás:** Rövid beszélgetés reggeli érkezéskor és hazamenetelkor.

Kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról.

- **Egyéni beszélgetés, fogadóóra:** Egyeztetés utáni, egyéni beszélgetés. A kisgyermek fejlődéséről való részletes, kölcsönös tájékozódás, hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolása.
- **Szülőcsoportos beszélgetések:** Egyeztetés utáni, kiscsoportos beszélgetések. Évközben bármikor összehívható, szülői kezdeményezésre is.
- **Szülői értekezlet:** Az intézményvezető által összehívott általános, a gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatás. Egy nevelési éven belül 1 alkalommal kerül rá sor, az újonnan érkező gyermekek szülei számára /beszoktatás előtt, nevelési év vége felé/.
- **Indirekt kapcsolattartási formák:** Családi füzet, hirdetőtáblák, facebook csoport.
- **Különböző szervezett, közös programok:** Családi délutánok, gyermeknap, jeles napok.

Dokumentációk

Az intézményben vezetett nyilvántartások, kezelt dokumentumok munkakörönként:

Vezetői feladatokat heti 1 órában ellátó kisgyermeknevelő:

- Szakmai program
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házi rend
- Szülői nyilatkozat /Étkezési térítési díj fizetési kedvezmény igénybevételéhez/
- Megállapodás az ellátás igénybevételéről
- Fertőző betegségek nyilvántartása
- Tetvességi nyilvántartás
- Munkaköri leírások készítése

- Továbbképzési kötelezettségek nyilvántartása

Kisgyermeknevelők:

- Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap, percentil, anamnézis
- Gyermek fejlődési napló, családlátogatás dokumentálása, beszoktatás összegzése
- Gyermek jelenlét (328/2011. XII.29.) Korm.rend. 2. számú melléklet, 4. számú melléklet
- Nevelési-gondozási terv
- Csoportnaplók
- Családi füzet
- Feljegyzések (Bölcsődék Napja, szülői értekezletek, szülőcsoportos beszélgetések)

Az ellátás igénybevételének módja

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes. A szülő jelentkezését követően a gyermek felvétele a Felvételi Szabályzatban foglaltaknak megfelelően történik. A bölcsődei ellátást 20 hetestől 3 éves korig, olyan gyermekek számára biztosítjuk, akiknek szülei (nevelői, gondozói) munkahellyel rendelkeznek, vagy képzésben, továbbképzésben vesznek részt, ezért gyermekük felügyeletéről nem tudnak gondoskodni.

A felvételi eljárás során a szülő a munkáltatói, egyéb igazolást vagy szándéknyilatkozatot nyújt be, melyben igazolja, hogy a felvételi szabályzatban leírtaknak megfelel.

Az ellátást igénybe vevők és a személyes gondoskodást nyújtó személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az ellátást igénybe vevők jogai:

- A szolgáltatásokat teljeskörűen igénybe venni, egyéni bánásmódban részesülni.
- Minden fontos kérdésben a tájékoztatáshoz, adatai védelméhez, a nyilvántartásba, dokumentumokba való betekintéshez.
- Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem.

- A szolgáltatás vezetője köteles biztosítani, hogy az ellátott adataihoz, a vezetett nyilvántartásokhoz illetéktelen személy ne jusson hozzá.
- Az ellátást igénybe vevők, az ellátást nyújtó kötelezettségzegése és a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos problémák esetén panasszal élhetnek, melyet a szolgáltatás vezetőjéhez lehet szóban vagy írásban benyújtani.
- Gyermekjogi képviselő neve: Dr. Zabolai Tímea

Elérhetősége: 0620 489 9565

A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek e törvényben (1997. évi XXXI. törvényben) meghatározott jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. A gyermekjogi képviselő kiemelt figyelmet fordít a különleges vagy speciális ellátást igénylő gyermek védelmére.

Figyelemmel kíséri az óvoda, az iskola, a kollégium és a pedagógiai szakszolgálat intézményeiben folyó gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységet, segíti a gyermeki jogok érvényesülését. Indokolt esetben megkeresi az említett intézmények fenntartóját, illetve szükség szerint a gyermek érdekében a gyámhatóságnál eljárást kezdeményez.

Gyermekjogi képviselő tevékenysége:

- segít a gyermeknek panasz megfogalmazásában, kezdeményezheti annak kivizsgálását;
- segíti a gyermeket az állapotának megfelelő ellátáshoz való hozzájutásban, a gyermekjóléti szolgálat esetmegbeszélésén, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálat elhelyezési értekezletén az ezzel kapcsolatos megjegyzések, kérdések megfogalmazásában;
- eljár a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, a gyermek, illetve fiatal felnőtt, valamint a gyermek-önkormányzat felkérése alapján,
- eljár az érdek-képviseleti fórum megkeresése alapján;
- a gyámhatóság kirendelése alapján képviseli a gyermeket a nevelési felügyelettel kapcsolatos eljárásban;
- jogsértések észlelése esetén javaslatot tehet:
  1. gyermekvédelmi igazgatási bírság kiszabására;

2. a jogsértés jövőbeni előfordulásának megelőzése érdekében a jogsértéssel érintettek között, szükség szerint szakértők bevonásával, egyeztető megbeszélés tartására a gyámhatóságnak;
3. a jogsértő személy továbbképzésére a fenntartónak, működtetőnek.

A gyermekjogi képviselők munkájában kiemelkedő feladat a lakosság jogi ismereteinek és jogtudatosságának növelése, a gyermekek és a lakosság részére történő tájékoztatás.

A gyermekjogi képviselők az IJSZ nyilvántartási számával ellátott fényképes kártyaformátumú igazolvánnyal rendelkeznek, amely megkönnyíti az azonosíthatóságot az intézmények és az állampolgárok részére is.

A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok:

A szociális ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartásuk emberi méltóságukat és személyiségi jogait, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson a számukra. Közfeladatot ellátó személynek minősül a kisgyermeknevelő munkatárs.

(1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről 3. § (1))

Elvárás a dolgozók részére a felkészült és lelkiismeretes munkavégzés, a szülőkkel való jó kapcsolatra és partneri együttműködésre törekvés, a gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása, valamint a Szociális Munka Etikai Kódexének és a programjában és házirendjében megfogalmazott szakmai és adatvédelmi szabályok betartása.

Jogorvoslati lehetőségek

A szülő a bölcsőde szolgáltatásaival kapcsolatosan panaszjoggal élhet.

- ✦ Intézményvezető,
- ✦ Jegyző,

- ✦ Fejér Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális- és Gyámügyi Osztály
- ✦ Bíróság.

Célunk, hogy a gyermekeket érintő problémákat, vitákat a legkorábbi időpontban a legmegfelelőbb szinten lehessen feloldani vagy megoldani.

A panaszkezelés lépései:

- a panasz tudomásul vétele
- az érintettek tájékoztatása
- tények, információk gyűjtése a panasszal kapcsolatban
- megoldások keresése – a panaszos tájékoztatása a megoldási alternatívákról.

Szakmai felkészültség biztosítása

Célunk:

- a szakmai tudás gyarapítása
- a rendszeres önképzés, továbbképzés – a magas szintű nevelés-gondozás biztosítása
- a dolgozók szervezett és irányított keretek között végezzék nevelési-gondozási tevékenységüket a módszertani irányelvek és a gyermekvédelmi törvény alkalmazásával
- jó minőségű szakmai munkát végezzenek a közvetlen partnerek általános megelégedettségére

A megvalósítás formái:

- kapcsolatfelvétel más bölcsődékkal- közös megbeszélés alkalmával tapasztalatcsere
- házi továbbképzések- a kisgyermeknevelők igénye, érdeklődése alapján, illetve az aktuális szakmai kérdésekkel kapcsolatban
- külső továbbképzéseken való részvétellel

Belső ellenőrzés

A bölcsődében folyó tevékenységek eredményességének, szakszerűségének, hatékonyságának, vizsgálata a belső ellenőrzés feladata, az erősségek és a fejlesztendő területek feltérképezése céljából. A bölcsődei vezető-helyettes önellenőrzése mellett az intézményvezető ellenőrzi a nevelési – gondozási munka megvalósulását az írásos dokumentumok vezetését.

Legitimációs záradék

A Pázmándi Pitypang Óvoda és Bölcsőde Nevelési-gondozási Programját az intézmény alkalmazotti köre megismerte és elfogadta:

Pázmánd, 2022. december 16.

.....

intézményvezető

A Pázmándi Pitypang Óvoda és Bölcsőde Gondozási - Nevelési Programját a szakértői vélemény alapján az intézményfenntartó, Pázmánd Község Önkormányzat Képviselő-testülete a .....(.....)számú határozatával jóváhagyta.

Pázmánd,

.....

polgármester